

VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP <i>Vaststelling Visie Rekenkamer</i>		Reg. Nr.	Z/22/051596- 214830
		Portefeuillehouder	D.S. Schoonman
Datum DB - vergadering	17 januari 2023	Datum AB - vergadering	31 januari 2023

VOORSTEL

Het AB besluit:

1. Uitvoering te geven aan de wettelijke invoering van een rekenkamer m.i.v. 1 januari 2024;
2. Bijgevoegde **visie rekenkamer WDODelta** vast te stellen, voor de invoering van een rekenkamer binnen WDODelta;
3. Het DB opdracht te geven om de visie uit te werken in een concreet uitvoeringsbesluit (o.a. verordening, functieprofielen leden, financiën, enz.) en dit uitvoeringsbesluit aan te bieden aan de AB-vergadering voor het zomerreces van 2023.
4. Met de oplevering van de visie rekenkamer WDODelta de voorbereidingscommissie rekenkamer decharge te verlenen en op te heffen.

SAMENVATTING

Op 19 april 2022 heeft het AB het 'procesvoorstel invoering Rekenkamer' vastgesteld. Daarbij heeft het AB tevens een voorbereidingscommissie ingesteld. U heeft opdracht gegeven een voorstel uit te werken om een volgende stap te kunnen zetten om te komen tot de invoering van een rekenkamer.

Op basis van de opdracht van het AB biedt de voorbereidingscommissie bijgevoegde **visie rekenkamer WDODelta** ter vaststelling aan het AB aan. De visie dient als uitgangspunt voor de uitwerking van het definitieve uitvoeringsbesluit, dat aan het AB zal worden aangeboden voor het zomerreces van 2023.

Het AB wordt gevraagd bijgevoegde (concept) **visie rekenkamer WDODelta** vast te stellen. Er is uiteraard ruimte om eventuele suggesties en/of aandachtspunten mee te geven t.b.v. het uit te werken definitieve uitvoeringsbesluit. Middels vaststelling van de visie neemt u nog geen onomkeerbaar besluit, maar kunnen wij verder met de voorbereidende werkzaamheden.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

- Te komen tot de wettelijk verplichte invoering van een rekenkamer met ingang van 1 januari 2024;
- Een visie vast te stellen, welke dient als uitgangspunt voor de implementatie van de rekenkamer;

KADER

- De Waterschapswet, waarin de op handen zijnde wetswijziging wordt opgenomen.
- Het Wetsvoorstel 'versterking decentrale rekenkamers', vastgesteld door 1^e en 2^e Kamer.
- Coalitieakkoord WDOdelta – waarin de auditcommissie is gepositioneerd als adviserend orgaan.

ARGUMENTEN

- Via het vaststellen van het procesvoorstel "invoering rekenkamer" heeft u aan de voorbereidingscommissie opdracht gegeven, om voorbereidingen te treffen tot tijdige invoering van de rekenkamer met nauwe betrokkenheid van het algemeen bestuur.
- De voorbereidingscommissie heeft een (concept) visie opgesteld. Deze visie vormt het kader waarlangs de verdere inrichting van de rekenkamer vorm krijgt.
- Door de hoofdlijnen m.b.t. de inrichting van de rekenkamer overeen te komen, wordt verdere beraadslaging en besluitvorming (navolgend bestuursvoorstel) gefaciliteerd. Ook wordt u via dit voorstel vroegtijdig in staat gesteld om eventuele accenten mee te geven; t.a.v. de uitgangspunten op basis waarvan de inrichting van de rekenkamer van WDOdelta verder vorm krijgt.
- Via het opstellen van de businesscase (als bijlage bijgevoegd separaat document) worden diverse overwegingen ten aanzien van de rekenkamer met elkaar in verband gebracht. De businesscase toont als het ware het samenhangende palet van overwegingen, dat onder de visie ligt. De conclusies die worden getrokken op basis van de businesscase zijn vertaald in de visie.
- In de bijlage bij de businesscase treft u volledigheidshalve een overzicht van de aan de rekenkamer verwante vraagstukken (deels geduid in de opdracht aan de commissie), waarbij is geduid op welke vraagstukken de commissie via het onderhavige voorstel antwoord geeft.
- Een belangrijke afweging betreft de vraag om te kiezen voor een "eigenstandige of gemeenschappelijke rekenkamer". De voorbereidingscommissie heeft deze vraag getoetst op het criterium dat een gemeenschappelijke rekenkamer duidelijk meerwaarde moet hebben. Om dit te onderzoeken is een vergelijkingsmatrix opgesteld. Daaruit bleek geen duidelijke toegevoegde waarde bij een gezamenlijke rekenkamer.

Aanvullend hierop is op ambtelijk niveau een consultatieronde uitgevoerd bij vijf waterschappen in het noordoostelijk deel van Nederland. Doel van de consultatie was om op te halen of andere waterschappen belangrijke meerwaarde zien bij een gezamenlijke rekenkamer. Hoewel bij de collega waterschappen een positieve grondhouding bestaat tot samenwerking, blijkt er onvoldoende meerwaarde naar voren te komen bij een gezamenlijke rekenkamer t.o.v. een eigenstandige rekenkamer. Voor de onderbouwing verwijzen wij korthedshalve naar de vergelijkingsmatrix. Op basis van deze analyse adviseert de commissie om te kiezen voor een eigenstandige rekenkamer. Deze keuze laat overigens onverlet dat de rekenkamer wel kan samenwerking bij gezamenlijke rekenkameronderzoeken en de secretarisfunctie.

FINANCIËN

Voor de invoering van de rekenkamer is in de begroting 2023 een incidenteel invoeringsbudget beschikbaar (o.a. voor wervingskosten). Vanaf 2024 moeten nog structurele financiële middelen in de meerjarenbegroting worden opgenomen (werkbudget/onderzoeksbudget rekenkamer). In de visie rekenkamer WDODelta is een indicatie opgenomen voor wat betreft het budget voor de rekenkamer. De financiële vertaling wordt gemaakt op basis van de definitieve keuzes die het algemeen bestuur maakt bij het uitvoeringsbesluit rekenkamer, medio 2023. De financiële effecten worden vervolgens meegenomen in de begrotingsbrief 2024. Op dat moment kan het AB een integrale afweging maken t.a.v. de inzet van financiële middelen, waaronder het budget voor de rekenkamer.

Het indicatieve budget (€63.000) zal als richtinggevend bedrag worden gehanteerd. Dit bedrag is in overeenstemming met het noodzakelijke budget, dat past bij de ambitie om een beperkt aantal onderzoeken per jaar te verrichten. Uit het landelijke rapport "inspiratiekaders lokale rekenkamers" (2020) volgt dat een onderzoek van substantiële omvang indicatief €30.000 euro kost. Het budget maakt het dan mogelijk om bijvoorbeeld een groter onderzoek en een kleiner onderzoek per jaar uit te voeren. Daarnaast is er dan budgettaire ruimte voor een vergoeding voor de leden van de rekenkamer plus ondersteuning.

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Geen

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

Het wetsvoorstel is inmiddels aangenomen en de invoeringsdatum rekenkamer voor waterschappen is vastgesteld op 1 januari 2024.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Bij het voorbereiden van de afweging "eigenstandige of gemeenschappelijke rekenkamer" is een ambtelijke consultatieronde uitgevoerd. Ook is er afstemming gezocht met de voorbereidingsgroep, die vanuit de UvW de waterschappen faciliteert bij de invoering van de rekenkamer.

COMMUNICATIE

Zie onder vervolg/uitvoering

VERVOLG / UITVOERING

- Informatie aan- en consultatie van het AB tijdens de Deltabijeenkomst van 17 januari 2023;
- Vaststellen *visie rekenkamer WDODelta*: AB 31 januari 2023;
- Informatievoorziening over o.a. rekenkamer via het overdrachtdossier en informatiebijeenkomsten/introductieprogramma (nieuw) gekozen AB-leden na verkiezingen, medio april/mei 2023;
- Vaststellen definitief uitvoeringsbesluit rekenkamer: AB voor zomerreces 2023.
- Budget rekenkamer vaststellen bij begrotingsbrief / begroting 2024: juni en november 2023;
- Uitvoeren selectieprocedure nieuwe leden rekenkamer door een nog in te stellen selectiecommissie uit het AB/DB (september t/m oktober 2023);
- Benoeming nieuwe leden rekenkamer WDODelta: AB-vergadering november 2023;
- Start rekenkamer 1 januari 2024.

BIJLAGEN

- Visie rekenkamer WDODelta
- Vergelijkingsmatrix
- Achtergrond - Businesscase rekenkamer WDODelta
- Achtergrond – Voorbeelden rekenkameronderzoek

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman